

Forfatter: Claussen, Sophus

Titel: Udrag fra DANSKE VERS

Citation: Claussen, Sophus: "Sophus Claussens Lyrik Bd. 4: Danske vers", i Claussen, Sophus: *Sophus Claussens Lyrik Bd. 4: Danske vers*, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab ; Gyldendal, 1982-, s. 156. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-claussen06val-shoot-idm140125918666032/facsimile.pdf> (tilgået 03. maj 2024)

Anvendt udgave: Sophus Claussens Lyrik Bd. 4: Danske vers

tvang Sophus Claussen, ikke til at skrive – for de fleste var skrevet i Forvejen, og ikke til at digte, for det kunde han ikke have ladet være med – men til at samle *Danske Vers, Den Bog, der gav ham tilbage til Offentligheden*.

Hvordan reagerede da offentligheden, da bogen udkom den 24.4.1912? *Nordisk* – i hvert fald dansk – *Erobring* kan man godt tale om; den rette *Adresse* synes mere tvivlsom. Helge Rode lagde ud med en stor anmeldelse i *Lolland-Falsters Folketidende* 11. og 12.5.1912, optrykt i *Illustreret Tidende* 12.5.1912. Han indleder med at konstatere, at der af den unge *elskverdige Faun, der gnaskede Druer, og nappede Blade og Blomster fra alle Slags Træer og Buske nu ogsaa er blevet en Vismand*. SC har rejst et *lyrisk Monument, der vil blive staaende ved Siden af de ypperste i vor Litteratur*. Dernæst vover han den påstand – apropos *Stamtavle* – at ikke Heine, men Byron har været SC's far og lærermester. Heine kunne være *pathetisk*, SC er det næsten aldrig (. . .) *Derfor fremtræder de høje Guder hos ham kun sjældn i deres fulde Vælde; Amoriner og Fauner løber jo ud og ind imellem deres Ben, naar de vil rejse sig*. Byron nærede f. eks. *en vis grandseigneur Ringeagt for Rimet og „Metieret“ i det Hele taget*. Men hvad der kan virke tilfældigt og skødesløst hos ham er blevet til *bevidst Kunst* hos SC, på den måde, at han *rendyrker den overraskende Vending og det forbavsende Rim (. . .) mere end Rytmen*. Alligevel forsynder digteren sig undertiden også på disse områder med den *Fare (. . .)*, at han *nu og da er dunkel*. Det gælder først og fremmest *I Løvens Tegn*, der bliver indgående dissekeret og forklaret, det gælder andre, men via de *kostelige Skæmtedigte* (afsnit V), der er *rige paa Overraskelser, paa Fyndord, brogede Indfald og snurrigt Dybsind*, når HR frem til en slags bestemmelse af SC's poesi, der er *bleven stadig mere gennemtrængt af Aand (. . .) det aabne Sinds frie Religion*. Byron forlades til fordel for Shelley, hvis *dybe og anelsesfulde Pantheisme er falden som Foraarsregn paa hans Hjerte*, f. eks. i *Vaaren og Træet*. Af faunen er der således blevet *en Vismand*, der blidt og kærligt kan skrive om de nu døde venner: Ingeborg Stucken-

berg og Herman Bang. *Han kender nu Livets lange Narretog grundigt nok, han har set ned i Afgrundene, følt Kulden og de onde Øjne (. . .) Men Smilet har sejret. Solen er god. Og hensat i denne forhaabningsfuld[e] Stemning og glæde slutter anmelderen.*

Den lange, utvivlsomt velmente, antitetisk opbyggede artikel, der munder ud i lutter forsoning og velvilje, har vel umiddelbart glædet SC, men dens lidt pegefingeragtige holdning og impressionistiske kritik har også ærgret ham, hvad der kommer til udtryk i en meget vred artikel i *Berlingske Aften* 11.1. 1929: *Cacatum non est Pictum. Et personligt Gensvar til Helge Rodes Bog, nemlig Det sjælelige Gennembrud (1928)*, hvor anmeldelsen – sammen med anmeldelsen af *Heroica* – er genoptrykt. Her frabeder SC sig at blive forsvaret og udlagt af HR og nævner, at han engang ved *Begyndelsen af [deres] nærmere Bekendtskab, for femogtyve Aar siden, sagde til ham, at [han] havde et vist Besvær ved at tale med ham* bl. a. på grund af *Forskel i Sind og Lune*. HR's møjsommelige forklaringer må jo nødvendigvis forudsætte – dunkelheder!

SC var ikke for fastholdere, så der er grund til at tro, at han har reageret på lignende måde overfor andre af tidens nu velvillige og henførte mænd, der dog næsten alle også har deres ankepunkter: uklarheden, planløsheden, egensindigheden – punkter, der næsten alle går på de større digte, som SC skrev i perioden 1904–12.

Social-Demokratens anmelder (13.5.; usign.) henter nu kun de gamle klicheer frem: over en overfladisk opremsning af tidligere bøger, sidst *Eroter og Fauner* (en titel SC ikke selv havde foreslået) konkluderes der: *Der er netop ogsaa Naturligglæde og Satyrspil i denne Digtets Poesi (. . .) Han har skaaret sig en Pilefløjte og blæst det højtidelige og trivielle en lang Marsch. Et Kys af hundrede Piger var ham mere værd end hundrede Kys af én Pige – og det gælder stadig, at hans Poesi omsværmes af Eroter og Fauner. Folkelig (. . .) er den lollandske Skjald vel ikke. Han kan til Tider være uklar som et Orakel (. . .)*, og